

ГИМНАЗИЈАЦ

ЛИСТ УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА ГИМНАЗИЈЕ
САВА ШУМАНОВИЋ У ШИДУ

Шид • Октобар - 2008 • Година IV • број 13.

ПОЗДРАВ ПРВАЦИМА

Добро дошла генерацијо 1993! У тој давној, ружној и тужној години, најлепше што је могло да се деси, јесте ваше рођење. Улепшали сте свет својим осмесима, својим цвркавим гласовима, својом невином младошћу која тек стасава. Какав ће тај свет да изгледа у будућности, од вас зависи. Од ваше спремности да га мењате на боље, да га претварате у просторе и садржаје по вашој мери и потреби.

Ваш долазак у нову школу важан је корак у освајању света, у отварању нових простора у којима ћете се доказивати као људи: стручни, одговорни, креативни, свесни себе и других. И зато, добро дошли пред још једна отворена врата иза којих се крије драгоценог блага; најдрагоценје, јер се не може купити, украсти, наследити... Оно се стиче својим вредним и одговорним радом, само је ваше, нико вам га не може одузети и за цео је живот.

Успех у освајању овог блага, блага знања, жели вам

РЕДАКЦИЈА "ГИМНАЗИЈАЦА"

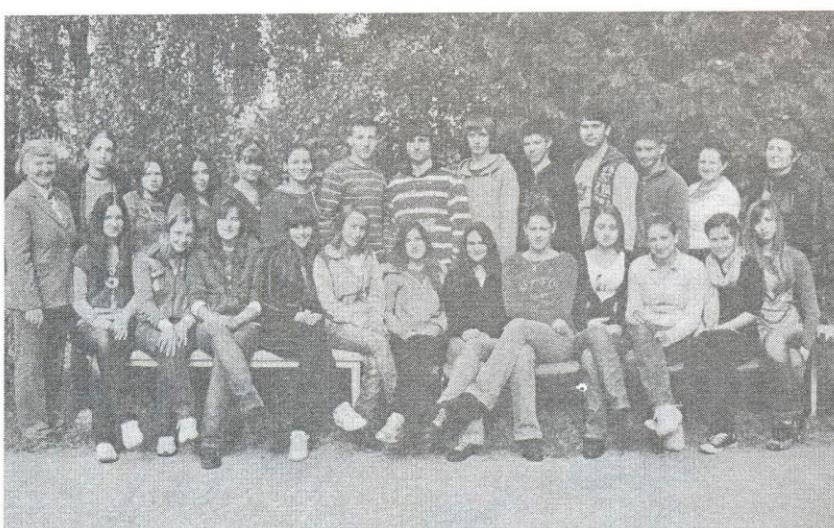
Поздрав првацима

I - 1 разред

Одељењски стварешина Бранкица Рац, проф. српског језика
Гимназија - оштани смер

I - 2 разред

Одељењски стварешина Нада Панић, проф. биологије
Гимназија - оштани смер

Поздрав првацима

1. Арбутина Александра
2. Бертић Марко
3. Варничић Милица
4. Вурдеба Милан
5. Вучковић Сенка
6. Гачић Сандра
7. Гргор Јелена
8. Давидовић Никола
9. Ерак Милош
10. Живковић Михајло
11. Захорђански Никола
12. Иватовић Немања
13. Јанковић Живка
14. Кекић Александар
15. Ковачевић Александра
16. Кривошића Владимира
17. Лазаров Драгана
18. Лазаров Душан
19. Лазић Стефан
20. Личина Александра
21. Лукић Александар
22. Малић Станојка
23. Мишчевић Милан
24. Нишевић Мирко
25. Пејкановић Александра
26. Перић Александра
27. Раонић Оливера
28. Ромић Јелена
29. Симић Никола
30. Симић Душан
31. Танцик Тијана

1. Грчић Бојана
2. Димић Михајло
3. Ђурић Сања
4. Ђуровић Биљана
5. Јдинљак Јована
6. Зарић Дајана
7. Јовановић Јелена
8. Котарлић Марко
9. Крч Момир
10. Лазић Петар
11. Миклош Дуња
12. Михаљевић Тијана
13. Мукић Мирела
14. Обрадовић Милица
15. Остојић Милица
16. Пајен Мартина
17. Петрић Александар
18. Радомировић Димитрије
19. Смиљанић Драгана
20. Смрзлић Јелена
21. Спасојевић Ања
22. Тот Синиша
23. Тубић Марија
24. Ђетојевић Наташа
25. Ђирковић Нина
26. Челебић Милана

Поздрав првацима

Поздрав првацима

I - 3 разред

Одељењски стварешина Миланка Плачковић, проф. хемије
Гимназија - ойшти смер

I - 4 ЕКОНОМСКО ОДЕЉЕЊЕ разред

Одељ. стварешина Нада Хромиши - Аничић, проф. српској језику
Гимназија - смер - економски штетничар

1. Гајић Марко
2. Гвозденовић Александар
3. Давидовић Александар
4. Думитровић Јован
5. Живковић Јелена
6. Клисуроviћ Милош
7. Којић Душан
8. Крстић Дуња
9. Кулачанин Наталија
10. Манојловић Дејана
11. Маринковић Марина
12. Момчиловић Николина
13. Перешић Николина
14. Радовановић Јован
15. Ранђеловић Тамара
16. Рушнов Јована
17. Савкић Емилија
18. Сладић Драгана
19. Смајић Милош
20. Стефановић Мирјана
21. Стојеџки Лидија
22. Трзин Ана
23. Ђетојевић Наташа
24. Фодора Тамара
25. Шинка Андреј

1. Бајић Ивана
2. Брдар Весна
3. Васић Ивана
4. Гавриловић Вања
5. Гегић Николина
6. Гратинић Предраг
7. Дујаковић Милијана
8. Дунђер Марко
9. Илибашић Никола
10. Кабић Невена
11. Крулежевић Војислав
12. Ленђер Небојша
13. Лујић Љиљана
14. Марковић Момчило
15. Маџура Вукашин
16. Момчиловић Милица
17. Мудрић Александра
18. Наранџић Дајана
19. Николић Јелена
20. Паламар Неда
21. Пејак Ђорђе
22. Посавчић Дајана
23. Ранисављевић Оливера
24. Симић Биљана
25. Сремац Јована
26. Стевић Слободанка
27. Суботић Наталија
28. Суботић Небојша
29. Трифуновић Маријана
30. Трлајић Стево
31. Тутић Вања
32. Чавић Душан
33. Чугаљ Немања

УТИСЦИ О НОВОЈ ШКОЛИ • УТИСЦИ О НОВОЈ ШКОЛИ

Недостајало је старо друштво...

Још се сећам дана кад сам први пут крчила међу ћачке клупе. Осећала сам страх, али и неко узбуђење, јер сам знала да се окреће нови лист у мом животу. У мени је расла нека нелагодност, јер су ме нагло одвукли од дечје игре. Знала сам да одрастам.

Прошло је већ осам година од тог дана, а као да је било јуче. Нисам се ни осврнула, а један период у мом животу био је завршен, а то су дани проведени у клупама основне школе. У основној школи сам стекла пуно пријатеља. На растанку нам је свима било тешко, јер смо постали једна породица. Заједно смо провели лепих осам година. Нисмо могли веровати да смо већ толико одрасли и да постајемо средњошколци. Летњи дани, иако су провођени безбрежно, увек су са собом носили нека питања и неке сумње: "Како ће тамо бити, да ли ћу се уклопити...?" Дани распуста су прошли и дошао је тај 1. септембар. Ноћ је била бесана и пуна питања, али сам себи рекла да ћу ово схватити као нови почетак. Пут ка школи је био чудан, сваки корак ме је чинио немирнијом. Што сам била ближе, узбуђење је расло. Ушла сам у учионицу и затекла нека нова, а нека стара, мени позната лица. Освртала сам се око себе и посматрала околину у којој ћу провести наредне године. Иако сам била сигурна у себе осећала сам да су се у мени пробудила осећања оне девојице од пре осам година. На првом часу нас је дочекала наша нова разредна. Кроз разговор са њом схватили смо да се од нас тражи озбиљност и сарадња. Са сваким новим часом упознали смо нове професоре с којима ћемо кренути на пут дуг четири године. Колико год ми се средња школа учинила занимљивом, део срца је тугоја за основном школом. Прве недеље ми је било jako тешко, јер ми је недостајало старо друштво. На одморима сам осећала празнину. Једноставно сам се хтела вратити у основну школу бар на један час, кад би то било могуће. Старији од мене су говорили да ће ме то брзо проћи, јер средња школа је нешто најбоље у животу. Заиста је било тако. Како је време пролазило све више сам се прилагођивала школи и на неки начин је заволела. Пријатељства у разреду су брзо склопљена. Осећај нелагодности брзо ме је прошао и схватила да ми је ту место. Постали смо једна сложна породица. Ово је стварно нови почетак за мене.

Година је тек почела и утисици се још скупљају, али имам осећај да је наступило врло узбудљиво и незаменљиво поглавље у мом животу.

Ивана Васић I-4

Отворена врата у нови живот

Осванило је још једно септембарско јутро, које сам дочекала са великим нестрпљењем, тромом и радозналошћу.

Сада са већим амбицијама крећем у једну нову пустоловину, која ће почети овог септембра, а завршићи за четири године. Одлучно идем већ познатим путем, док топли зраци сунца греју моје поспано лице. Мисли су ми узбуркане и присећам се дана проведених у основној школи. Ношени дахом сна бели облаци су на својим крилима однели осам година, које сам заједно са својим друговима провела седећи у школској клупи. Сећам се још као да је било јуче, кад сам први пут закорачила у моју струту школу, а сада је предамном гимназија, ново поглавље мој живота. Помало ме хвата носталгија зато што крећем у нешто непознато, а моји другови из бившег разреда нису поред мене. Нисам знала шта да очекујем, чему да се надам, али сам знала да је испред мене дуг пут пун авантура, искушења, љубави и другарства. Први пут улазим у учионицу и видим тридесет нових лица. Сви су као и ја били узбуђени и помало нервозни. Сва паника, трета и страх нестали су већ након неколико дана. Пронашла сам слободно место крај прозора. Мисли су ми на кратко одлутале, а онда сам схватила. Ја сам од данас део једне велике средњошколске породице. У размишљању ме прекида нагла тишина, која је уследила после уласка наше нове разредне. Упознали смо се са њом и она нас је увела у један сасвим нови свет. Осећала сам се као турист у некој туђој земљи, а разредна је представљала нашег водича. Уписала сам економски смер гимназије, тако да се већ сада учењем стручних предмета образујем за своје занимање. Баш на тим часовима стручних предмета је било посебно занимљиво, јер нам је пружена прилика да сазнамо нешто са чиме се раније нисмо сусретали. Сви професори нам помажу у периоду навикавања на нову средину. Они нам отварају врата која воде на један нови пут, а то је пут знања.

Средња школа је један посебан период живота. Ту откривамо и упознајемо себе и одлучујемо шта ћемо даље са својим животом. У њу улазимо као деца, а излазимо као одрасли људи. То је период сазревања и одрастања кроз који свако треба проћи.

Јелена Николић I-4

Жељно ишчекујем јутро...

Септембар... Дани постају све краћи, а ноћи све дуже. Али ноћ пред полазак у школу мени је била најдужа коју пампим. Дуго нисам могла да заспим и кроз главу су ми пролазили сви они лепи тренуци које сам са својих петнаест година доживела... Бrzо је све то прошло и сада се осећам као једна одговорнија и зрелија особа, спремна за неке нове изазове.

Напокон је осванило јутро... Буди ме хладноћа и један зрак сунца што кроз отворен прозор сасвим лагано и бешумно улази у моју собу. Устајем из кревета и тек после неколико секунди схватам да је дошао дан који сам нестрпљиво ишчекивала. У мени је све одједном живуло и без имало треме и страха покурила сам да се спремим. Попшто метата возио до школе, на моју иницијативу смо кренули раније. Улазила сам у двориште школе... Тада ме већ обузимао страх од нечег новог и до тада мени сасвим непознатог. Бојала сам се да се нећу снаћи, да ме други неће прихватити, али тешко је једино то што сам знала да ће са мном у разред ићи и шест другарица из основне школе. На улазним вратима ме дочекаје један старији професор... Био је сасвим пријатан и у тим тренуцима ми је био неопходан тај његов осмех који ми је срдечно упутио за добродошлицу. Пењала сам се дугим степеништим и на самом крају једног пространог ходника угледала сам своју учионицу. Сваки мишић мог тела је дрхтао, срце убрзано лупало! У учионицу сам ушла прва и помно сам проматрала сваки делић те непознате просторије. Полако су и други ученици пристизали, лепо смо се упознали, а часови су пролазили... Тих дана ми се јако спавало, нервирала ме бука на ходнику током одмора, професори су ми били досадни и веома ми се иштио кући... Едноставно нисам желела у средњу школу. Међутим, како дани одмичу и како све боље упознајем другове и професоре, ја жељно ишчекујем јутро да идем у школу. Часови ми више нису досадни, а мислим да ме и разред добро прихватио.

И поред многобројних обавеза које сада имам, волим да идем у школу. Дани ми више нису монотони и досадни и увек упознам неке нове пријатеље... Искрено се надам да ћу све ово мислити и за три године и да ћу из ове школе изаћи као одрасла, зрела и паметна особа захваљујући овом труду и залагању многих професора.

Оливера Ранисављевић I-4

УТИСЦИ О НОВОЈ ШКОЛИ • УТИСЦИ О НОВОЈ ШКОЛИ

Старији смо, зрелији, одговорнији...

Полако се ближи и тај дан. Дан када ћу закорачити на једну вишу степеницу муга живота.

Неки су ми причали о својим искуствима у средњој школи, како она изгледа и мноштво других ствари, а ја бих све то пажљиво слушао и попут неког сунђера упијао. Приближавајући се школи осећао сам нервозу која је све више личила на некакву радозналост. На улицама је завладала "Војска оштрих оловака" и сви су били упућени у једном смеру. Само та непознаница, која знам да ме чека, простио ме је терала да замиљам како ће све то изгледати, опет и опет. Најзад, школа је стајала испред мене, срце је куцало све јаче и јаче, а стрепња бивала све већа и већа. Некако све је то ишчезло у тренутку када сам закорачио на прву степеницу школе. При уласку сам помислио: "Постоји сам средњошколац". У први час школа ми се чинила веома мала, али чиста и уредна. Радознато посматрајући готово сваки кутак, трудио сам се да ми ништа не промакне. Сви су некуд журили, док сам ја полако и помало збуњено корачао према својој ученици. Тамо је било мноштво мојих стarih другара, али и нових које сам једва чекао да упознам. После неког времена у ученицију је ушла за мене непозната жена чији учествали осмех као да је просто говорио да ће та жена бити наша разредна. Како је време одмицало све сам више осећао неко задовољство, али и жељу да тај дан траје што дуже. После упућених пријатних речи добродошлице од стране директора, одмах сам схватио поруку коју нам упућује. Ми смо сад старији, зрелији и одговорнији.

Велики утисак на мене је оставила топла добродошица школе чије прво лице много обећава, али и обавезује да јој буде враћено; истом мером.

Борђе Пејак I-4

Неоправдан страх

Све до пре неколико дана средња школа ми се чинила тако непознато... Чула сам разне приче о гимназији, углавном оне лоше, али сад кад сам већ ту схватам да ипак није све тако страшно како се прича.

Први дан школе. Полако се примичем великој згради и улазим унутра. Полутворених очију пењем се широким степеницама и шетам дугим ходницима, дугим као улица (бар се мени тако чинило). И даље тражим своју ученицу. Ево је, напокон I-1. У ученици видим неколико познатих лица, одмах ми је лакше. Али сви су некако збуњени и уплашени, не разумем зашто. Зачуло се прво звоно. У ученици улази разредна. После ње нам редом долазе професори који нам причају о градиву што нас чека у току школске године. Немам снаге да их слушам, дође ми да из свег гласа викнем: "Пустите ме, хоћу кући!" Али добро, издржаћу... Звонило је и за крај последњег часа, а ја сам излетела из ученице и пожелела да се никад не вратим. Први дан је стварно био лош... Али ево прошло је, тек нешто више од недељу дана, мени је пуно лакше. Још само да прође први тест, да добијемо прву оцену, па се можемо коначно опустити.

Дани проведени у школи су најлепши дани у животу и сви се тога радо присећају - бар тако кажу. Надам се да ћу и ја једном стајати иза сваке те речи и да ћу с поносом говорити да сам била ћак ове гимназије.

Сенка Вучковић I-1

Пробудила сам се пре сата

Гимназија - прва асоцијација "школа пакла" како многи кажу. Школа на коју нисмо навикли, правила којих се строго морамо придржавати, нови професори. Професори који су потпуно другачији од наставника, много више траже, а и много су строжији.

Тек што је дошао летњи распуст, који служи како би се ми ћаци мало опустили и одморили пред нову школску годину, у наш крај тихо и скоро неприметно се ушујао месец септембар. Месец, који је дошао и донео пуне жуте коферчије прибора за бојање и много златне боје. Све је то лепо, али је са собом довоје и нову школску годину. Чим се сместио на разглас је рекао: "Децо, доста је било одмора, време је за учење!" Нама ћацима, који смо завршили основну школу, та вест је тешко пала, јер смо требали да кренемо у нову, нама скроз напознату школу. Чим сам сазнала да сам примљена у Гимназију "Сава Шумановић" почела сам да се распитујем. Питала сам много ћака који су били, али и оне који су још увек ученици те школе и скоро од свих сам добила исти одговор. Сви су ми рекли да је Гимназија пакао од школе, да су професори страшни, да немају ни мало разумевања за ученике и то ме највише уплашило. Осванио је и први септембар, први дан школе. Пробудила сам се пре сата. Нисам могла спавати јер сам размишљала о првом "пакленом" дану школе, како многи кажу. Спремила сам се и кренула да сачекам аутобус. Када смо стигли пред Гимназију сви су нам говорили: "Е сад ће те да видите шта је пакао". Кад су то изговорили обузeo ме је још већи страх, али у мени је ипак постојала трупна наде да све то и није толико страшно. Осећала сам се као ћачић-првачић, јер смо ми прваци ипак најмађи. Ушла сам у ученицију заједно са својим друговима из Вашице. Пошто смо путници, дошли смо међу задњима. Када смо ушли, гледали смо препуну ученицију ћака. Одмах смо препознали да су то наши другови јер су и они баш као и ми били уплашени.

Први час протекао је брзо у разговору са разредном о другим професорима. Било је ту много лепих речи што се тиче њих. Када сам чула по нешто о сваком професору, страх је у потпуности нестао. Сви часови тог дана прошли су брзо. Углавном смо се упознавали са професорима и причали о томе шта ћемо радити током предстојеће школске године. Школско звоно огласило је крај наставе првог дана. Изашла сам веома срећна из школе јер сам схватила да није онако како сам од већине чула, него потпуно другачије. Сви су ме питали како је било први дан, и очекивали су да ћу рећи страшно, али не. Рекла сам: "Било ми је супер, професори су стварно добри, а не како су ми многи ученици причали". Први дан је прошао брзо, као и цела недеља. Током недеље упознали смо све професоре и сви су стварно супер, имају доста разумевања за све ученике. Свесна сам тога да ћу у Гимназији имати много више да учим него што сам навикла, али уз труд, рад и редовно учење мислим да неће бити проблема.

Волела бих да кажем и поручим свим основцима који још нису одлучили шта ће уписати, без икаквог страха упишу Гимназију. Гимназија уопште није страшна, професори имају доста разумевања. Не треба слушати савете других ученика, већ самог себе. Зато, ако желите да постанете "неко" упишите Гимназију, јер ће вам она у томе сигурно помоћи.

Милица Варничин I-2

ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ - СРПСКИ СОКРАТ (оснивач Велике школе)

Као поборник просветитељских идеја 18. века, познати рационалист и реформатор, који је тежио да свој народ просвети и уздигне на ниво других, образованих житеља ондашње Европе у којој је дуго боравио ученици и подучавајући друге, Доситеј Обрадовић је у историји остао познат, не само по свом књижевном и просветитељском раду, већ и као оснивач прве Велике школе, прве Богословије, као истакнути политичар и дипломата свога времена, као Карађорђев саветник и као наш први министар просвете. С правом историчари књижевности сматрају да је читава његова просветитељска активност била усмерена ка избављању и ослобођењу од тиранства, глупости и варварства вековима поробљеног српског народа, да би за њега писао и преводио поучне књиге на народни језик с жељом да "свет разума чак до простих сељана и самих пастирских колиба пропири", чиме је положио камен темељац нашој новијој књижевности и култури, и отворио врата европској култури и тадашњој заосталој средини.

Својим неизмерним родољубљем, радом и веровањем у духовну снагу Срба и свих словенских народа, Доситеј је оставио трајан споменик потомству. Упорно се борио против примитивизма по извесним заосталим манастирским срединама узвикујући "Књиге, браћо моја, књиге, а не звона и прапорци!!" против, "простоте и глупости", проповедајући "здрав разум, верску толеранцију, срећу, благостање, слободу, културу за све". Исте године кад је основао Велику школу, отворио је око 40 мањих школа по Србији. Залаже се да се и женска деца "шальу на науке" што до тада није било случај.

У вези са образовањем младих, Доситеј упозорава: "Млада душа је подобна меком воску: у какав калуп га метнеш, онакав образ од њега направиш. Док је тај восак јоште мек, ласно га можеш претопити, прелити и преобразити; через дуго време буде тврд као гвожђе, она се оће много труда за претопити га и преломити." Знајући да је народни језик моћно оружје, Доситеј све више пише у његовом духу, чиме је омогућио стварање српске модерне литературе. Долази до ширења и процватва, не само књижевности, већ и науке, културе, политике, економије...

проф. Нада Хромиши - Аничић

ДВА ВЕКА ВЕЛИКЕ ШКОЛЕ (1808 - 2008)

13. септембра 1808. године по старом, односно 1. септембра по новом календару беседом "О дужном почитању к наукама" Доситеј Обрадовић је отворио врата полазницима Велике школе, првој те врстје у Србији, која је представљала претечу данашњег Универзитета.

Највредније записе о Великој школи оставио нам је њен полазник Вук Стефановић Карадић.

Подржан од војводе Карађорђа, Доситеј је на пригодној свечаности у приземној, дворишној кући у Господар Јевремовој улици број 22, која и данас постоји скривена једним зидом од погледа пролазника, позвао све виђеније Србе на свечаност.

Прво је митрополит уз молитву осветио једину учоницу Велике школе смештене у највећој соби, а потом је војвода Карађорђе одржао поздравно слово, да би потом Доситеј својом беседом и званично отворио прву најзначајнију културно образовну установу, претечу каснијег Лицеја и Универзитета.

У тој крајој беседи Доситеј је посебно истакао да "после сужањства турског ваља да се старамо да избавимо душу нашу од сужањства душевног, то јест од незнана и слепоте ума".

"Видите ли" - говорио је Доситеј - "ми имамо доволно мишића за одбрану Србије, али недовољно вештих људи за управљање... Да ми знамо државу водити онако како знамо војску, друкчије би сада стајали... Слушајте ваше учитеље и поштујте их, ја њих не разликујem од мојих војвода..."

Међу првим ћајцима који су ушли у клупе Велике школе били су Алекса Карађорђевић, син Карађорђев, и Вук Карадић, а укупно их је било 20. Већ у првој години рада тај број је знатно порастао, те је Велика школа премештена пре пута, у Господар Јевремову 21, у једноспратницу, у којој је данас смештен Музеј Вука и Доситеја.

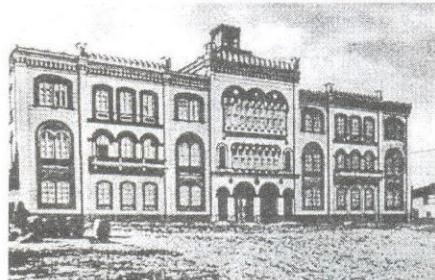
Првих година у Великој школи учила се историја свих народа од постанка света, географија целог света, статистика свих држава, римско право, физика, рачун, како се пишу свакојака писма, филозофија и немачки језик. Све те науке су биле раздељене у три године.

Већ тада постојала је визија о стварању модерне државе и савремених институција, а то се могло остварити само ширењем образовања међу Србима.

Велика школа је, по пресељењу, радила до 1813. године, када је дошло до пропasti Првог српског устанка и повратка Турака у Београд. Указом Кнеза Милоша Обреновића, Велика школа је обновљена 1. јула 1838. године оснивањем Лицеје у Крагујевцу. Настава је почела 1. октобра, а Лицеј је остао у Крагујевцу све до усвајања Закона о устројству Велике школе, 24. септембра 1863. године, када је не само трансформисан у Велику школу, него и пресељен у палату "дунавског капетана" Мише Анастасијевића, најбогатијег човека у Србији тога времена. Он је здање завештао "свом отечеству" за смештај школских и просветних установа. У њему су, поред Велике школе, некада били и Гимназија, Министарство просвете, Народна библиотека, Народни музеј и Друштво сербске словесности.

Данас, после два века, број од 20 ћака, односно студената, износи близу 90.000 са око 7.000 предавача, а Универзитет у Београду чини 31 факултет и 10 научних института.

проф. Нада Хромиши - Аничић

"КАПЕТАН МИШИНО ЗДАЊЕ"

ОКТОБАР МЕСЕЦ КЊИГЕ 2008. • ОКТОБАР МЕСЕЦ КЊИГЕ 2008.

"Књиге, браћо моја, књиге! А не звона и прапорци."

Рођена сам крајем 20-ог века, већину живота живећу у 21. веку. То је, колико сам до сада могла да спозnam, време у коме доминирају материјалне вредности, у коме је важно обогатити се (није важно на који начин), бити виђен на "ИН" mestima са "ИН" људима, у коме се бракови брзо склапају и још брже разводе, у коме је комуникација e-mailom и дружење на Face book-у заменила комуникација са живим људима и државама влада закон јачег (а јачије онај ко је финансијски моћнији, било појединач или држава). И онда из тог и таквог света, дођем у школу и учим о људима који су живели у 17. и 18. веку, који су названи ПРОСВЕТИТЕЉИМА и који су у та давна времена говорили да су за човеково и народно благостање школа и просвета највећи значај. Слушајући професорицу како нам о том времену говори, питам се где је у развоју нашег друштва дошло до - спортским жаргоном речено - грешке у корацима? Зашто је данас срамота у школи бити добар ученик (смешан си у друштву и аутоматски добијаш надимак "штребер"), бити добар студент и заиста поштено одрадити сваки испит (безвеже, бар данас није проблем купити диплому), на послу се доказивати својим знањем и радом (нема потребе за тим - учлани се у партију која је на власти и бирај посао, без обзира на способности)...?

Постоје у свету земље где није све тако хаотично као код нас. Недавно сам у једним дневним новинама читала чланак о ирском моделу образовања, који је реформисан пре десетак година и донео тој земљи невероватан економски просперитет. Људи који су били на челу те државе, схватили су да су просветитељи били у праву и окренули су се квалитетном образовању свог народа. Њихови млади људи врло брзо по завршетку свог школовања добијају посао, а ја у својој породици, у граду у коме живим (а тако је и у целој земљи). видим велики број младих људи који по завршетку свог школовања или немају никакав посао, или ради у бутицима или кафићима. С времена на време ме све то што видим око себе помало и деморалише и почињем да сумњам у сврху свог труда који улажем да бих што успешније окончала своје школовање. Но из таквог стање ме увек поврате моји родитељи, који од рођења мом брату и мени упорно објашњавају да је једина права основа за наш квалитетан живот управо образовање.

Морам да призnam да пре неколико година књига ни у ком случају није била мој добар друг и није ми никако пријало кад ме мама "малтреџира" (тада сам то тако доживљавала) да узмем неку књигу да прочитам, па још кад одабре неку за коју сматра да је погодна за мој узраст. То је за мене било чисто губљење времена. Међутим, што сам старија, почињем да осећам све већу потребу да се окренем књизи и то не само тзв. књижевности него и школским уџбеницима. Схватам да ме и све оно што сам учила и учим, а што ме баш и не интересује много у овом тренутку мог живота одређује као човека, помаже ми у схватавању живота, времена у коме живим, схватавању саме себе, ко сам, шта желим а шта не желим за себе у будућности. Све чешће завршавам дан тако што пред спавање узмем књигу чији ми јунаци помогну у решавању неке моје моралне дилеме, или ми дају подстрек да истрајем у некој својој намери, или ме напротив неки леп опис пејзажа натера да другачијим очима почнем да посматрам природу око себе и да почнем да примећујем ствари које до тада нисам примећивала и да уживам у њима.

У наше време, време брзог протока информација, време брзе вожње, време брзог стварања идола и још бржег њиховог рушења, мислим да треба мало успорити. Не успорити напредак, наравно, развој науке, технологије, културе, али почети одвајати време за читање неких лепих књига, написаних некада давно, али и данас, слушање неке лепе класичне музике (при том не заборавити да су и "Битлси" данас класика), за разговоре са пријатељима у четири ока, а не преко e-maila. Све ове ствари нам само могу помоћи да постанемо бољи људи, а ако већина то постане, биће сигурно бољи и свет у коме живимо.

- Књига – птица која лети –

Још једно тројство постоји: писац, књига и читалац.

Писац је онај човек који жели да остави трага у "снегу. Морским таласима. Песку. У тмини васионе." (Светлана Велмар Јанковић). Свако од нас жели да га памте да је живео, да је постојао на овом свету. Нико не жели да буде заборављен. Да га време однесе у неповрат. Књига је птица која лети на све четири стране света, лети на крилима својих страница и може да стигне и до најудаљенијег места на планети. А читалац је нешто као микробиолог који вири кроз своје повећало у бубиће - слова и настоји да открије тајну.

Много писаца и читалаца размишљају је о томе која је то тајна. Па и Иво Андрић, који је био веома скроман и повучен човек, знајући да је само један од трагалача и да није први од њих, а и да ће после њега доћи многи други. И зато је дуго, дуго размишљао о свакој својој реченици. Исправљао ју је и брусио до савршенства, како бисмо ми, који долазимо после њега, макар назрели обристајне.

И много година после Андрића ми читамо његове књиге и одмах се пред нама појави сенка тајне, израсте као лин и рашири руке над нама и ми помислимо - згромиће нас. Али, тајна нас загрли. И онда је опет не видимо, али осећамо да је ту негде, близу нас.

Тајна ће увек бити тајна, иако ће многи писати о њој. Много књига биће написано, а тајна ће заувек бити тајна. Можда је добро што је тако, можда би откриће тајне зауставило писање и стварање, можда би тада људи престали да пишу књиге, што би било стравично. Не могу ни да замислим тај тренутак и такав свет у коме не би било књига.

Прочитао сам једном да су људи прво градили велике грађевине, док још није било књига. То су биле њихове "књиге од камена". Онда су открили писмо и почели да пишу књиге. Али долази ново време. Мислим да ће доћи треће доба у коме ће људи, као и данас, градити велике грађевине, писати књиге и зидати грађевину свог духа. Тада трећи период треба да почне што пре. Најбоље одмах.

Стефан Ђојан, IV-2

Писана реч - неизрецива

То је рекао Доситеј пре 200 година, и треба обрисати прашину с тих речи, јер су оне данас гласне као и тада.

Јер, све људско што је лоше и страшно, последица је учмалости ума, примитивизма и незнавања. Цупкање уместу, лица окренутих према прошлости, уместо грабљења напред свим снагама, јер увек може боље, увек може више и то је лепота учења, развијања. Да је бескрајно, непресушно. Зар има нечег лепше од откривања нечег новог, била то лекција из историје или први пољубац?

Радозналост је човекова неминовност, и ту жеђ треба утолити знањем. У књигама је знање, а у знању је моћ. Човек се једино може просветити новим сазнањима. Али празне фразе које се врзају по глави су бескорисне. Треба разумети књигу. Прећи погледом преко речи, видети их у мислима, упити суштину и пронаћи смисао и искористити поуку. Корисно је и слагати се са прочитаним, оформити своје, другачије мишљење на тему, отићи у супротном правцу са том књигом као одскочном даском.

Друга ствар која је неизбежна је промена. За човека то значи прилагођавање тим променама. Тврдоглавост и задртост, уски погледи на свет, са чиме то оставља? Само живиш у заблуди да си стигао до границе духовног уздижења, границе која не постоји.

Од ува до ува, приче се заборављају, писана реч је неизбрисива. Тајне старе хиљадама година данас леже међу корицама књиге. Једини еликсир вечног живота су успомене. Мењати се, стварати, оставити нешто за собом, то је пут у вечни живот, који наслеђује живи после нас.

Наташа Гушић II-1

"Читајући добре писце, дешавају се пред нама чуда"

(Иво Андрић)

Очарана реченицама неких других људи, предамном се дешавају чуда. Чуда су свуда око нас, али често не успевамо то да приметимо. Јер ово време које нас окружује, ком припадамо, чудом чини оно што није примећено, а ипак стоји непомично чекајући да буде примећено и коначно постане једно од чуда.

Сваки пут, улазећи изнова у лавиринг реченица који има свој крај, налазим се између сна и јаве. И заиста, писац ми увек у својим реченицама пружа нешто за чим трагам. Након сваке прочитане књиге, мој мисли висе у ваздуху чекајући прави тренутак да се упуне на неку страну света, где управо одређене речи чекају мене да од њих начиним реченице. Сваки пут одлутам на другу страну света, јер сваки писац својим делом оставља другачији траг у мени. Буди сваки пут другачија осећања и чини ме зрељом и богатијом за једну књигу. Често ме уздиже високо, до звезда, не остављајући никакав траг по којем бих пронашла пут за натраг. Једноставно не мораш да се вратиш, јер управо тамо разум пише осећања. Зато не морам да се вратим. Ја сам увек на само корак од звезда. Будна или не, свесна или несвесна.

Захваљујем писцима што својим делима буде у мени сваки пут ново осећање. Што се много пута слажу са мојим разумом и што на мени познат начин успевају да открију чари живота.

А када измешам све оно што доживим при читању неког дела, све емоције које ме обузму, сва осећања која се у том тренутку попну на много виши степен, све проширене видике који ме односе на пут, предамном се деси чудо. Ето одговора на питање: Треба ли веровати у чуда да бис се она и додогодила у нама, или једноставно читати добре писце?

"Проповедач и његово дело не служе ничему, ако на један или на други начин не служе човеку и човечности."

Оливера Стојишић IV-1

"Читајући добре писце, дешавају се пред нама чуда"

(Иво Андрић)

"Књижевна култура, то је читање, то је књига у цепу стално." Рекла је ово једном приликом наша велика књижевница, преводилац, књижевни и уметнички критичар, академик Исидора Секулић. И заиста, ово није само истина, него је и непроцењиво вредан рецепт, рецепт за припремање главног, јела за душу. Храна која снажи, очвршћује и шире наше погледе на овај данашњи супров свет у коме техника води главну реч, али дакако и на догађаје из прошlostи и оне који нам тек следе.

Књига нам нуди своје пријатељство у сваком тренутку, нуди нам своју реч која нас окрепљује. У тренутцима усамљености или пак неизмерне радости, увек можемо завирити и ослушнути шта је то, о чему и како размишљао неки велики ум пре много година, чути његова тумачења, доживљаје и извучи поуку из свега тога. Ми можемо за неко извесно време развој дешавања у делу, чак и сам назив дела заборавити, али увек ћемо у свести остати она једна реченица, поука, бит, суштина дела за коју ћemo бити богатији, а наш ум племенитији. Та златна нит, то је оно "чудо" Андрићево, она искра мудрости коју нам нико не може зграбити и однети.

Постоје дела која су писана "тешким", некад неразумљивим и нејасним језиком за нашу психичку зрелост и која изискују мало више времена за усвајање. Али исто тако како Андрић каже: "У простоти је клица будућности, а у лепоти и сјају непреварљив знак опадања и смрти", постоје дела која својим недоставним, бритким и лаганим језиком улазе у наш ум, као што галеб безбрјжно и неометано лети над модрим морем.

Једно од таквих непроцењивих блага српске литературе и хришћанске врлине јесу "Мисли о доброти и злу" Светог Владика Николаја Велимировића, великог теолога, мислиоца и филозофа хришћанске мудрости, једног од највећих српских богословија после Светог Саве. Ово дело одише једноставношћу и чистотом ума исказаним тако да га није тешко разумети. Када сам усамљен или тужан, отворим ову књигу, и само је један мали пасус довољан да ме подигне, охрабри а понекад и расплаче. Свака реч је написана без грешке, баш ту где стоји ту јој је и место. Лагана, прастра, разумљива а истовремено толико узвишенна и високоукана да свака реченица буди оно Андрићево "чудо". Ни бих тај осећај у мени називао чудо, већ пре откровење, нешто што се у мени као и у сваком човеку налази и траје током целога живота, прикривено. То су оне праве вредности моралног и умно здравог и ведрог човека које су биле потиснуте у душу попут драгог камена на дну океана.

Још у основној школи научили смо да закон одржања енергије каже да се енергија нити губи а исто тако нити ствара, већ да само прелази из једног облика у други. Тако је и са нашом душом у којој се на исти начин дешавају ове промене. Разлика је, наравно у ономе ко поседује енергију. Оно што су атоми, честице, тела за природу, то су вера, нада, љубав, поштење за душу - врлине које поседују енергију. Насупрот наведеним врлинама постоје и оне негативне особине човека, која нажалост, неминовно поседују енергију. Све ове особине током живота у нама осцилују, јављају се, долазе до изражaja, затим се опет губе, нестaju - научно речено: њихова потенцијална енергија мировања стално се претвара у кинетичку енергију кретања и обрнута. Питање је само шта ће у нама преовладати, које особине ће превагнути и однети крајњу победу. У томе видим значајну улогу добре, здраве писане речи - књиге. Она је један од наших главних савезника, барац за наш ум којим су нам непрекидно на услуги. Ствар је сада у нама, ако знамо да искористимо најбољи начин, да им дозволимо да уђу у ову животну битку и стану на нашу страну.

Осећам да су речи које нам је оставио Свети Владика Николај конац који ће сваког ко то жели повући на површину воде, рука пријатеља у невољи, "глас који виче заспалим у запаљеној кући".

Александар Обрадовић IV-1

Читање оплемењује човека

(Иво Андрић)

Шта је то читање? Одакле човеку потреба за читањем? Каква се то чуда дешавају док читамо добре писце? Исидора Секулић има занимљиво мишљење о томе, па каже: "Школа - почетак културе; путовања - културна панорама, читање - страст и сласт културе, култура сама."

Читање оплемењује човека, буди у њему осећања, изоштрава укус за препознавање правих ствари и можда најважније, спрема га за живот, учи га "да плива океаном постојања". Сваки иоле амбициозан човек има потребу за књигом, јер је сваки роман, песма, приповетка, критика, неко ново искуство и велико сазнање - духовна храна. Почевши од Хомера, преко Шекспира, Пушкина, Балзака, Кафке, Достојевског, Хемингвеја, све до наших Дучића, Андрића, Ђопића, књижевни и поетски језик се развијао, а дела људи су данима, годинама, па чак и вековима постала све траженија и славнија. Сигурно се питате зашто сам баш ове људе споменуо? Управо зато што је њихово дело до сада на мене оставило највећи утисак. Способност читања није само пуко распознавање слова и слагање речи и реченица. Упознати писчев живот, околности времена у којем ствара, саживети се са делом и коначно уживати у њему - то је уметност читања. За мене су неприкосновени мајстори књижевности Руси, али изузетно ценим и нашег нобеловца Иву Андрића, чији је уметнички опус пун мисли и афоризама о животу, човеку, срећи, уметности...

И као што рекох Руси су за мене највећи. Јако су за неке њихова дела преопштна, усудио бих се рећи чак досадна, можда "тешка" за читање, исувише озбиљна. Достојевски, Пушкин, Чехов у друштву су обележили не само руску, него и српску књижевност. Снажни психолошки моменти, љубавни пламен, реалан приказ тешког живота обичних људи, препознатљиве су теме дела ових великана. Роман Џодорова Михајловића Достојевског "Злочин и казна" оставио ме је да дugo, дugo размишљам. Ово дело је синтеза социјалног, психолошког, религијског и филозофског. Оно је утицало на филозофе попут Ничеа, психоаналитичара Фројда и на многе светске умове. Мене је прича о Раскољникову толико заинтересовала, да сам буквально "гутао" страницу за страницом. Десило ми се то, да сам се уживио у читање и саживео са делом. Јако има сцена после којих сам остао згрожен и згратнут, речи су толико јаке, све је обавијено велом тајне, помало неодређено, сваког часа очекивао сам да се деси нешто изненада, одједном. Управо та неизвесност и моја знатијеља натерала ме је да прочитам књигу. Из разговора са неким њудима који су је прочитали схватио сам да је она имала утицаја на њихову професионалну оријентацију. Постајали су психологи, посветили се религији, заљубили се у филозофију Достојевског. То је доказ да је велика моја духовног, уметничког језика, књиге и писца.

Постоји мала тајна како постати добар писац и придобити читаоца: Иво Андрић каже: "Један део рада треба оставити читаочево машти да доврши слику и докраји мисао. То га чини сарадником, то увећава његово задовољство од вашег дела."

Александар Наранџић IV-1

ЛЕПОТА ИНСПИРИШЕ • ЛЕПОТА ИНСПИРИШЕ

Савина слика као додар пријатељ

Скоро све зидове у мом стану моја мајка украсила је репродукцијама Саве Шумановића. Када сам била млађа и кад су те слике тек стављене на зидове нису ми биле занимљиве ни лепе, али што дуже оне стоје окачене и што их више гледам та уметничка дела све су занимљивија и лепша.

Постоји једна посебна слика, мени најдражча, која краси зид моје собе. То је репродукција Савине слике: "Шидска улица у снегу". Она стоји преко пута мог кревета и прва је ствар коју ујутру видим кад се пробудим. Мама је слику ставила у бели стварински оквир од изрезбarenog дрвета који се савршено слаже са сликом. Сваки пут кад погледам ово Савино уметничко дело увек видим нешто ново. На овој слици заправо то ме детаљи привлаче, на први поглед слика је сасвим једноставна, обична Шидска улица у снегу, све бело, неки би рекли. Али мени је она много више са обе стране улице, стара дрвена тараба под снегом мноштво сенки и боја, облично зимско небо, оголело дрвеће у двориштима и мени најважнији детаљ, стари фијакер у даљини који вуку коњи и трагови фијакера у снегу. Некада се толико задубим у слику да се изгубим у њој и чини ми се да је жива. И тако почнем да размишљам одакле и где иде тај стари фијакер, можда његов власник живи у једној од кућа у улици. Имам осећај да ћу поред оне старе тарабе сваког трена видети младића и девојку како ашикују, да ћу видети децу како претрчавају улицу и иду да нађу неко недирнуто поље покрivenо снегом где ће се играти. Знам да је чудно или ово уметничко дело понекад ми је и пријатељ, помогло ми је да решим многе проблеме а не може ни да прича, доволно је само да се на тренутак замислим и загледам у слику и увек најем решење проблема, уметничко дело се никада неће најутити на мене, никада није тужно и никада ми неће окренути леђа.

Ово уметничко дело носићу уз себе увек у животу, и даље ћу откривати нове детаље на њему, и даље ће ми помогати да решим проблеме и заувек ћу уживати у њему. Ова Савина слика ме асоцира на некадашњи живот у Шиду и у Срему који бескрајно волим, и зато је ова слика за мене најлепше уметничко дело икад створено.

Књига - одбрана од зла

(Иво Андрић)

Уметност је реч која имају велико значење, тако да појмови уметности и уметника за сваког могу да значе нешто друго. Али за сва та значења уметности, једно је заједничко: уметност је украс, атрибут живота. Она нас допуњава, чини онаквим каквијесмо, себе проналазимо у њој. Уметност која је мени драга је књижевност.

Често се питам одакле писцима и песницима инспирација за њихова дела, како могу изразити сваку своју мисао, идеју и осећање, како пронађу праве речи? А, онда се запитам какав би био људски живот без њих? Мислим да би био празан, јер њихова дела могу много да значе и да помогну човеку. Некоме на један начин, некоме на други, неки тога могу бити свесни, неки не, јер човек може да се промени под њиховим утијајем, а да то не зна. Али без сумње, улога књиге у животу је велика и незамењива. У данашње време, човеку који је изложен невољама и притиску и у којем мора да се бори за опстанак, књига може бити најбољи пријатељ који му даје снагу да истраје и да се бори. Пријатељ који га зна наಸмејати и развеселити кад је тужан. Она нам омогућава да лакше подносимо животне проблеме и да их уз њену помоћ брже решавамо. Књига је наша одбрана од зла, од пропадања јер нам не дозвољава да се предамо. Читајући можемо се препознати у некој мисли или реченици, можемо се идентификовати са неким ликом који нам је тако близак и познат, и схватити да нисмо сами, да постоји богатији за неку мисао или идеју. Сваки сусрет са неким новим књижевним делом је још један доживљај, још једно уметство и још један квалитет у читаочевом упознавању човека, природе и друштва. Свако дело отвара нови свет, нови живот и нову филозофију. Може да нас научи нечemu, учини бОљим и увек нам нешто поручује, а од нас зависи да ли ћемо ту поруку схватити и прихватити или не.

Понекад завидим писцима на њиховој способности да улепшују и олакшују човеку живот. Јако ја то не могу. бар не на такав начин као они, и даље ми остаје да уживам у вечној и непролазној лепоти њихових дела.

Тайјана Бодановић IV-1

ЛЕПОТА ИНСПИРИШЕ • ЛЕПОТА ИНСПИРИШЕ

Песма дикре у висине

Уметност је настала као потреба за изражавањем човекових осећања. Када тугују, а и када се радују људи имају потребу поделити то са другима. Неки су то чинили сликањем, неки плесом, музиком и осталим уметностима, али ја највише ценим уметност чије је средство изражавања реч, а то је поезија.

Много волим поезију и у овом свом животу који је достигао тек петнаести степеник прочитала сам много песама које су писали разни аутори и надам се да ћу их још много прочитати, али рад Десанке Максимовић је рад којем се ја стварно дивим. Свака њена песма је реална и пуна осећања. Кад год се нађем пред некаквим њеним делом осећам се посебно, али ипак дело које је на мене оставило најјачи утисак је песма "По растанку", дело које је управо она написала. По природи сам романтична особа, верујем у вечну љубав, љубав која побеђује све и мој сан је да је и ја једном доживим, али како постајем старија све мање верујем у такву љубав и плашим се неувраћене љубави, јер она много боли. Обузео ме је страх, уплашила сам се да ће се мој сан о љубави, најсветлија звезда на мом маленом небу, угасити. Утешу сам тражила у поезији. Читајући књиге нашла сам се пред делом које ми је одузимало дах. Гледала сам у та слова на папиру отворених очију и пронашла сам се у њој, као да је неко описивао мој сан који се руши. Почела сам да читам и читам и нисам желела престати са тим, свака строфа, свака реч у мојим очима мамила је сузе. И читајући даље схватила сам да она управо говори о томе да се никада не треба предавати. На лицу се видео трачак наде која мој сан поново обистињује и даје веру у љубав, срце је јаче куцало, кожа је дрхтала, имала сам осећај као и да је крв у венама постала топлија и као да је брже текла. На тренутак сам застала са читањем, прогутала кнедлу која ми је стајала у грулу и затим наставила. Песма је у мени пробудила самопоуздање, вратила је мој свет на ноге, подигла ме у висине, осетила сам снагу, научила ме да никада не одустајем јер од лошег увек постоји горе. Заснована на контрасту среће и туге, наивности и сазревања, младости и одрастања, читајући више пута ту песму осетила сам да уз њу постаем озбиљнија, да сазревам и помогла ми је да створим нова сазнавања о животу. Управо зато што смо она и ја доживеле исту патњу, прошли кроз исту тугу и бол, знала сам да носећи је са собом у срцу носим и део свог сазревања.

Уметност је наш најбољи друг, не треба је доживљавати као слова на папиру или боју на платну, треба је осетити свим чулима и заувек је носити у срцу јер она ће увек, али увек бити ту за тебе давајући ти снаге за новом борбом у животу.

Дајана Наранџић I-4

"Једна поја и пресија"

Погнуте главе, и руку скрштених на леђима, лаганим и тихим кораком полако прелазим преко манастирског прага. Опирају ми се мирис тамјана који се шири кроз унутрашњост овог светог храма, задужбине Светог Кнеза Лазара - Раванице.

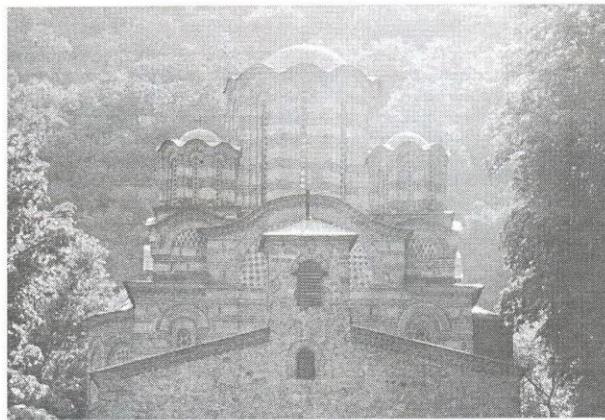
Очи полако почињу да ми се привикавају на благо затамњену просторију, на чијим се зидовима налазе фреске са ликовима наших највећих светаца. Погледом прелазим преко зидова ове светиње чија је лепота фасцинира. Гледам фреске вековима стое на овом истом месту и улепшавају га. Погледом сам дотакла сваки кутак ове просторије. Обузео ме је осећај са којим се никада нисам сусрела. У мени се прожимају осећаји сигурности, заштићености, спокоја.

Очарана овом лепотом, тихо, скоро нечујно настављам да се крећем према пролазу на крају просторије. Око мене влада потпуна тишина, и мисли су ми сада толико гласне, да имам осећај да одзванају у унутрашњости храма, мешају се са мирисом тамјана, а затим их хладни зидови Раванице упијају. Док корачам тако тихо и замишљено, размишљам о вековима који су овуда прошли, и онима који ће тек доћи. Занесена мислима о пролазности, нисам ни приметила да сам прешла у другу просторију на чијем се самом крају налази кивот са моштима Светог Кнеза Лазара.

Овај невероватан призор измамио ми је сузе на очи. Брод сећања сада плови по мојој глави и подсећа ме на све што ми се до сада дододило. Брзином светlostи смењују се слике свих лепих, и оних мање лепих, болних тренутака из прошlosti. Колена ми клеају, али ја и даље иде напред. Невероватно је то што мошти овог православног свештеника већ више од века леже у овом кивоту, и пркосе времену. Стојим тако непомично дивећи се свему што видим, и жељећи да дубоко у себи сачувам овај неописив осећај који ме обузима.

Окрећем се, и поново оним истим лаганим корацима напуштам ово свето место. Удаљавам се од манастира окружена скоро нетакнутом природом у којој влада потпуни мир, док ми кроз главу пролази само једна мисао: ако рај заиста постоји, онда је ово његово предворје.

Наташа Глигоријевић III-4

ЗАШТИТИ СЕ ОД ДРОГА • ЗАШТИТИ СЕ ОД ДРОГА

ЗАШТИТИ СЕ ОД ДРОГА

Подсетник заadolесценте

Сигурно си чуо застрашујуће приче о дрогама, мало ко говори о његовом "пријатном" дејству, а баш то дејство се открива при првом контакту са дрогама. Привучени почетним утиском, млади не мисле о далекосежним последицама које ће доћи касније.

Пријатно дејство сувише кратко траје да би смели да дозволимо да не мислимо шта следи након тога.

Нико не познаје свој организам доволно и не може бити сигуран како ће реаговати на неку дрогу.

Тако се може десити да себи ускртимо право на живот, понекад чак и након једног узимања.

Зато је важно да будеш информисан!

Прво је добро да знаш шта је зависност.

Зависност подразумева постојање бар три од наведених симптома:

- жудња за узимањем супстанце
- потреба да се поново узима кад се једном прекине
- узимање све већих доза
- запостављање других интересовања
- упорно узимање и поред свести о штетности

Постоји психичка и физичка зависност. ПСИХИЧКА зависност се јавља као ментална потреба за поновним узимањем да би изазвало пријатно расположење или да би се избегло непријатно расположење.

ФИЗИЧКА зависност је промењено стање организма после престанка узимања, која се манифестије физичким поремећајима, што је у ствари апстиненцијални синдром.

Треба исто тако да знаш шта се дешава ономе ко узима дрогу.

Онај ко почне да узима марихуану, после дуже употребе губи концентрацију, јавља се

безвљност, губитак апетита, заборавност и неправилан рад срца.

Онај ко почне да узима хероин, после дуже употребе постаје, напет, безвљан и запада у депресију.

Онај ко почне да узима кокаин, после дуже употребе добија нападе страхова, несаницу, поремећену сексуалну способност и запада у психозу.

Онај ко почне да узима ЛСД после дуже употребе има трајно оштећење мозга, добија нервни слом и запада у психозу.

Онај ко почне да удише раствараче, после дуже употребе добије болове у мишићима, грудима, крвاري, има оштећење мозга, може да се угуши или изненада умре.

Све што је овде написано већ је много људи пробало и тако завршавало.

ТИ НЕ ТРЕБА НИ ДА ПОМИСЛИШ ДА ПРОБАШ!

Прво узимање дроге је ствар погрешног избора, а свако следеће - нужност и начин да се преживи.

Ако никад не помислиш да би могао пробати дрогу, то је знак твоје самосвести, јачине личности и добrog самопоуздања.

Можда ћеш се једног момента наћи у ситуацији да ћеш морати инсистирати да будеш схваћен и прихваћен кад кажеш "НЕ" други.

Како ћеш то урадити?

- можда ћеш изнети свој сигуран став да је дрога опасна по живот и дајети никад нећеш пробати

- можда ћеш предложити да се бавите нечим другим

- можда ћеш морати да напустиш то друштво заувек

Ако неко кога знаш узима дрогу, немој ту тајну чувати за себе - реци неком ко бимога да му помогне,

Уопште, избегавај да се дружиш са особама које узимају дрогу, они

ти не могу бити пријатељи, јер они нису способни за пријатељство,

Исто тако избегавај ризичне ситуације и не иди на места где има дроге.

Учествуј у превентивним напорима заједнице, у својој школи, у некој хуманитарној организацији, организујте спортске сусрете, рекреативне и културне активности...

ЖИВИ ЗДРАВИМ ЖИВОТОМ

Љубка Радишић, психолог

У оквиру пројекта "Афирмација мултикултурализма и толеранције у Војводини" одржан је спортски сусрет 04. и 05. октобра у Сремској Митровици на ком су се спортивске екипе наше школе такмичиле у две категорије: одбојци (мешовито) и кошарци (мушкарци). Екипе је припремао и водио професор физичког васпитања Радивој Личина.

Одбојкашку екипу чине: Милица Лакић, Александра Марјановић, Катарина Марјановић, Јелена Млађан, Бојана Чикарић, Александра Голић, Бранка Добрковић, Јована Петровић, Предраг Видић, Душан Орлић, Небојша Трипковић и Душан Божић. Освојили су треће место па тим пласманом нису осигурали учешће на финалном такмичењу у Суботици.

Мушка кошаркашка екипа коју сачињавају: Стефан Лукић, Димитрије Филиповић, Никола Смиљић, Милош Мићић, Богдан Јањић, Богдан Новаковић, Ђорђе Пејак и Небојша Трипковић освојила је прво место и пласирала се на финални турнир у Суботици који ће се одржати 22. и 23. новембра.

Нашим кошаркашима желимо успешан пласман на финалном такмичењу.

ГИМНАЗИЈАЛАЦ - лист јученика и професора Гимназије "Сава Шумановић", Шид. Уређује Редакциони колегијум: Душан Лукић, Проф. Вера Радивојков, Проф. Нада Хромиш-Аничић, Проф. Бранкица Рац, Проф. ученици: Александар Обрадовић, Софија Панчић, Бојан Стојић.

Технички уредник: Душан Теофиловић; Редакција: Лазе Косића 2. Шид

Тел./факс: 022/712-529; Штампа: ГИП "ИЛИЈАНУМ", Гибарачки бул 66